

Naročnina

za državo SHS:

na mesec ..... Din 20

za pol leta 120

za celo leto 240

za inozemstvo:

mesečno ..... Din 50

Sobotna izdaja:

celoletno

Jugoslavij ..... Din 40

inozemstvu 60

SLOVENEC

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi se ne vračajo: neprankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništva telefon 50, upravnih 328.

Političen list za slovenski narod.

Cene inseratom:
Enostolpna petlina vrsta malo oglaši po Din 1:50 in Din 2:—, večji oglaši nad 45 mm višine po Din 2:50, veliki po Din 3:— in 4:—, oglaši v uredniškem delu vrstica po Din 6:—.
Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvzemski ponedeljka in dneva po prazniku ob 4. uru zutraj.
Poštnina plačana v gotovini.

Pričelo se je!

Dolgo napovedana nasilja so se pričela. Snoči je bila HRSS razpuščena in dan ukaz, da se njeno vodstvo takoj zapre. Vse to na podlagi zakona o zaščiti države, namenjenega zoper komuniste.

Stranke takozvanega bloka nasilja so uvidele, da bodo pri volitvah propadle, da bo ogromna večina slovenskega, hrvatskega in srbskega ljudstva njihovo politiko obsodila. Zatekle so se zato po Mussolinijevem zgledu k najhujšim nasilnim sredstvom. Značilno je, da se to godi pri nas ravno v času, ko se Mussolini v Italiji že umika. Stranke nasilja so porabile sedanji trenutek, izrabljajoč sedanji protiboljševski kurz konservativne angleške vlade. Mnenja so, da bodo s tem najbolje maskirale to svojo strankarsko in nasilno delo.

O Radiću in njegovi stranki imamo Slovenci svoje mnenje, ki smo ga že večkrat povedali. Lahko mu po pravici očitamo, da je gobezdav, da je dostikrat veternjak in nestalen v nazorih in dejanjih, toda boljševizma mu očitati ne more noben paratenčen človek. S svojo gostobesedno zgovornostjo je slovenski in hrvatski politiki mnogo škodoval; njegove nepremišljene in v meglenih afektih izgovorjene izjave so služile za dobrodošel povod, da je Davidovičeva vlada moralna iti, pa vendar mu njošev najhujši politični nasprotnik ne bi mogel očitati, da je komunist. Posebno pa ne, kdor ga osebno poznava. Najmanj pa velja to o njegovi stranki. V letosnjem decemberski številki svoje revije »The slavonic Review« piše znani Anglež Seton Watson o Radiću: »Sam ignorant more Radiću očitati, da je komunist.« Priznava sicer Seton Watson Radiću njegove napake: nepremišljeno govorjenje, večno spremenljivost, toda brani ga pred očitkom komunizma. To je stranka nasilja samim tudi prav dobro znano. Toda one so hotele in morale iti to pot, ker drugače je volivna bitka za nje že danes izgubljena. Toda nevarna je ta pot, strašno nevarna!

Nasilje, započeto danes nad enim, se ponovi jutri lahko nad drugim, dokler bo kaj opozicijskih strank. In potem? S tem želja po svobodi v masah ne bo nič manjša. Nasprotno, zaprti ventili lahko povzročijo nevarne pretresljaje, ki bodo najprej zrušili stranke nasilja. To nas najbolje in najbolj nazorno uči Italija. O tem glasno priča Španija in bližajoča se usoda njene diktature. In ali ima država od vsega tega kakšno korist? Škoda znotraj in zunaj je ne-precenljiva!

Zato v tem trenutku v imenu svobode odločno dvigamo svoj glas v protest proti politiki nasilja, ki se je započela na nov način včeraj, tik pred praznikom miru! Ko se bo ta era sile in sovraštva končala, tedaj bodo njeni začetki lahko spredvideli ter bodo morali priznati, da smo imeli prav in da so oni slična, škodljiva in nevarna pot!

V imenu ljudske svobode in državne koristi velja naš protest najnovejšemu činu nasilja! Temna je bodočnost in nihče ne ve, kaj hrani v sebi ... Odkrita diktatura se je začela — kako se bo končala?

Češkoslovaška proti reakcijski zvezi med PPŽ in Romunijo.

Belgrad, 23. decembra. (Izv.) Z ozirom na vesti o sestanku med dr. Ninčićem in romunskim zunanjim ministrom Duco v Temesvarju je tukajšnji češkoslovaški poslanik Šeba obiskal danes Ninčića in se pri njem informiral o tej zadevi, ker bi to značilo odkriti afront proti Češkoslovaški in razbitje male antante.

Francija proti FPŽ-režimu.

Belgrad, 23. dec. (Izv.) Dočim so režimski listi na dolgo in široko pisali o Ninčičevih uspehih v Parizu, se iz danes do sploh pariških listov vidi, da je Ninčić doživel neuspeh. Osebni organ Herriotov je pri tej priliki prinesel Ninčičeve sliko s slečim besedilom: »Dr. Ninčić, minister za zunanje zadeve one vlade, ki mrzi Francijo od 11. maja (to je od datuma, ko je v Franciji zavladal levčarski blok. — Opomba uredn.) naprej.«

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun: Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sarajevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Začetek odkrite diktature.**HRSS RAZPUSCENA. — VODSTVO HRSS SE ARETIRO.**

Belgrad, 23. decembra. (Izvirno) Noco sklicana seja ministrskega sveta je trajala do 10. ure. Že pred sejo se je iz vladnih krogov čulo, da bo seja specjalno posvečena vprašanju, kakšno stališče da zavzame vlada proti Hrvatom in Slovencem, posebno napram HRSS.

Tako po vrnitvi zunanjega ministra dr. Ninčiča iz inozemstva je bilo objavljeno, da se bo napram Radičevi stranki takoj pričelo nastopati z najenergičnejšimi merami. V tem smislu je na današnji seji ministr-

skega sveta PPŽ vlada sklenila, da se proti Radičevi stranki uporabi zakon o zaščiti države.

Na temelju tega zakona se stranka HRSS takoj razpušča. Strankino vodstvo se takej aretira in postavi pred sodišče. Kot motive za razpust stranke navaja vlada njen pristop v moskovsko kmečko internacionalo.

Takoj po seji so bile dane vsem policijskim oblastem na Hrvatskem in v Sloveniji nujna navodila in zaporna povelja.

PPŽ bo vladal sam.**KRALJ ODPOTUJE V PARIZ.**

Belgrad, 23. dec. (Izv.) Po seji ministrskega sveta, na kateri je vlada sklenila dalekosežne sklepe o razpustu Radičeve stranke, sta odšla notranji minister Boža Marković in naučni minister Pribičević na dvor, da poročata kralju o sklepih vlade. V nekaterih krogih se smatra, da je kraljevo potovanje, o katerem javljamo na drugem mestu, v zvezi s temi vladnimi koraki.

Korupcionaši na delu.

Belgrad, 23. dec. (Izv.) Dr. Žerjav in dr. Šurmin sta se danes delj časa posvetovala o ustanovitvi podružnice hipotekarne banke v Ljubljani. Ustanovitev podružnice hipotekarne banke v Ljubljani naj služi samostojnim demokratom kot nov vir dohodka za volivno agitacijo na račun obrtnikov in trgovcev, ki imajo v prvi vrsti pravico dobivati kredite iz hipotekarne banke.

Tajni pakt med Mussolinijem in PPŽ.

Belgrad, 23. dec. (Izv.) V tukajšnjih diplomatičnih krogih se trdi, da obstoji med fašistovsko vlado in vlado PPŽ tajna pogodba glede Albanije. Ti krogi navajajo, da je bila ta pogodba sklenjena ob priliku bivanja Ninčičevega v Rimu. Kot dokaz navajajo pisanje oficielnih listov italijanskih, ki pisejo proti albanski vladi glede njenih obtožb, da je belgrajska vlad slodeče poročilo: Na seji delegatov grafičnih delavcev in lastnikov tiskarn 23. decembra je prišlo do sporazuma. Sedanji tarif je podaljšan za vso državo do 31. oktobra 1925, do tedaj se pa mora izdelati nov tarif. S tem so vpostavljene normalne razmere v grafični obrti in je zajamčeno nemoteno delo.

POGAJANJA Z ROMUNIJO PREKINJENA

Belgrad, 23. dec. (Izv.) Pogajanja med našo državo in Romunijo, ki so se vršila v Temesvarju glede ureditve prometa med obema državama, so do nadaljnega prekinjena.

Albanske homatije.

Vstaja se je ponesrečila?

Belgrad, 23. dec. (Izv.) Današnje južne belgrajske časopise poroča, da so vstasi zavzeli Tirano. Zvečer se je pa pokazalo, da so te vesti neresnične, in so bile demantirane. Uporniki pod vodstvom Ahmed beg Zoga se nahajajo 26 km vzhodno od Tirane. Njihovo število znaša 6.000 mož s šestimi topovi. Vladne čete so ponovno zavzeli Krojo in pri tem ujele večje število upornikov. Tudi vesti o padcu Skadra so neresnične. Naspotno vlada v tej pokrajini popolen mir in malenkostni upori nekaterih miriditskih upornikov so bili od vlade z lahkoto udšeni.

Belgrad, 23. dec. (Izv.) Iz oficijelnih krogov se razglaša, da je srbsko prebivalstvo v Albaniji izpostavljeno velikim pesekcijam od strani vlade. Tako so po teh vstehi vladni organi zaprli vse prebivalce vasi Vraka. Ravno tako so zaprli več uglednih Srbov v Skadru in zaplenili njihovo premoženje, češ, da so v zvezi z uporniki.

Belgrad, 23. dec. (Izv.) Javljajo, da je mobilizacija, ki jo je odredila albanska vladna v južni Albaniji, dobro uspela in da je prišlo 12.000 vojakov pod orložje. V borbi pri Elbasanu in Beratu so vladne čete na celi črti zmagale in je sedaj vladna popolen gospodar v južni in v severni Albaniji, med tem, ko se v srednji Albaniji še vedno vrše boji.

Belgrad, 23. dec. (Izv.) Kakor se javlja, je v San Giovanni di Medua zasidranih več enot italijanske vojne mornarice.

KRIZA CESKE VLADE.

Praga, 23. dec. (Izv.) Iz dobro poučene vira izvedo češki listi, da bo sedanja vlada kmalu po Novem letu odstopila. Vzrok krize je vprašanje carine na poljske pridelke, vsled česar je prišlo do spora med ministrskim predsednikom Švehlo in

med bivšim predsednikom senata Praškom.

Praga, 23. dec. (Izv.) Bohemia poroča, da bo ministrski predsednik Švehla odstopil 1. januarja. Kot njegovega naslednika imenuje list dr. Bobek-a (agrarc). Prager Tagblatt pa poroča, da bo Švehlo naslednik sedanji namestnik na Moravskem dr. Černy. Nova vlada bo uradnika, toda sestavljena iz uradnikov, ki pripadajo sedanjim večinskim strankam.

MAC DONALD NA POTOVANJU.

London, 23. dec. (Izv.) Mac Donald je odpotoval na Antile.

ANGLEŠKI DEMENTI.

London, 23. dec. (Izv.) Reuter dementira vesti o prihodu angleških vojnih ladij na albansko obalo.

ZMAGA ANGLEŠKEGA LABURISTA.

Dundee, 23. dec. (Izv.) Pri nadomestni volitvi za poslance Moselom je zmagal laburist Johnson.

BOLJEVIŠKE NEVARNOSTI NI.

Pariz, 23. dec. (Izv.) Sotrudniku lista »Chicago Tribune« je izjavil ameriški poslanik v Parizu, da boljeviške nevarnosti na Francoskem ni. Vse je umetno uprizorjeno in podobno nevihtiti v kozare vode.

OLAJŠAVE ZA POTOVANJE V RIM V SVETEM LETU.

Rim, 23. dec. (Izv.) Italijanska vlada je odredila, da so romarji, ki potujejo za sveto leto v Rim, prosti vseh potnih dovoljenj in taks. Za prestop meje zadošča že romarska karta, pri večjih romarskih družbah pa seznam romarjev.

OPOZICIJA V ČEŠKEM SENATU.

Praga, 23. dec. (Izv.) Senat je imel danes svojo zadnjo sejo pred prazniki. Razpravljalji so o novih uradniških zakonih. V imenu združene opozicije je nemški socialni demokrat dr. Heller izjavil, da se opozicija razprave ne bo udeležila. Po tej izjavi je opozicija zbornico zapustila.

RAZPUTST**EGIPTOVSKEGA PARLAMENTA.**

London, 23. dec. (Izv.) Reuter poroča iz Kaire, da je egiptovska vlada sklenila parlament razpustiti.

USTRELJENA OGLEDUHA.

Odessa, 23. dec. (Izv.) Vojaško sodišče je obsodilo dva romunska vojhuna na smrt in sta že bila ustreljena.

Geslo hlapcev.

... Bodimo pametni... Oklenimo se raje tistih sil, ki bodo edino vladale v Jugoslaviji.

»Slovenski narod, 24. dec. 1924.

Prejeli smo in objavljamo:

Stranka brez značnosti je zapisana poginu, pa naj bo njena zgodovina še tako jasna in njene zasluge za narod še tako velike. Ta resnica je neizbrisno zapisana v zgodovinah vseh narodov in v politični zgodovini slovenskega naroda ravnokar zaključujejo ta dokaz zadnji ostanki slovenske liberalne stranke — cekinovi mladini.

Kako mnogo obetača je bila slovenska liberalna stranka še za časa taborov! Bujno življenje je bilo v njenih vrstah in po vrstih so prišle vse nemške postojanke na Kranjskem v njene roke, da je postala stranka v kratkem dejanska zastopnica slovenskega meščanstva. Vsi ti njeni uspehi pa so bili mogoči samo vsled tega, ker se je stranka ravnala po Jurčičevem geslu, da budi mož trd in neizprosen, kadar mora braniti čast in pravico.

In čeprav se pozneje ni mogla liberalna stranka povzpeti do tega, da bi razumeła duha moderne dobe in storila ne samo svoje nacionalne dolžnosti, temveč tudi svojo socialno, je vendar v glavnem ohranila svojo pozicijo in bila še ob prevratu zastopnica slovenskega liberalnega meščanstva. Zakaj vse njene nedostatke in napake je odtehtala v očeh njenih pristašev možnost in nesobičnost njenega voditelja. Ob dnevih zedinjenja se je celo pozicija liberalne stranke tako zboljšala, da je mogla vsaj teoretično nastopiti borbo za nadavlado v Sloveniji.

Toda ta možnost je bila dana samo kratki čas, zakaj v njenih vrstah so tedaj pri-

čeli dobivati vedno večjo moč takozvani mlađini, ki so se že davno poslovili od značajnosti in ki so kot prvi uveljavili v slovenski politiki načelo brezobzirne materialne oportunitete. Opetovano so ti „pristaši“ liberalne stranke pred vojno frondirali proti njej in v kričavem in čisto revolverskem časopisu so vehementno napadali starine — ter se končno vedno z njimi povrnavali, samo da so dobili par službic za svoje pristaše! Ni čuda, da je pokojni dr. Tavčar, ki je na bolje spoznal njihovo naravo, še tik pred svojo smrtjo rotil svoje politične priatelje, naj nikdar ne prepusti mlađinom vodstva stranke in da zlasti rešijo »Slovenski narod pred njimi«.

Toda dr. Tavčar je umrl in z njim poslednji najmarkantnejši reprezentant stare liberalne premosti, v čemer je bila sila strankine tradicije. Zato je moral s Tavčarjevo smrto postati problematičen sam obstoj stranke. Silna avtoriteta dr. Tavčarja je mogla še brzdati mlađinske strasti in špekulacije, po njegovi smrti pa je moralo priti do razpada, ker pravi Tavčarjevi pristaši niso mogli nikdar in nikoli odobriti mlađinskih manir in njihovih koruptnih ter samopornašnih metod. In tako se je zgodilo, kar se je moralno zgoditi in narodna napredna stranka, edina prava naslednica stare liberalne stranke je izstopila iz JDS.

Mlađinov razkol stranke ni razčalostil, ker so že od nekdaj stremeli za tem, kako bi sami eksplorirali političen upliv stranke in bili pri tem brez kontrole. V ta namen so se kaj dobro pripravili. Za hrbtom stranke so zmeščarili denar za svoje kliksko glasilo »Jutro« in z raznim nacionačizijami in intervencijami so preskrbeli svojim plačancem službe in dobra mesta, sebi pa denar in tiskarne. Kot pravi cinični materialisti pa so spremno izrabljali lahkovost poštenih starih liberalcev in s spremnim izigravanjem nasprotja med »liberalci« in »klerikalci« predstavljal sebe kot edine prave naslednike stare liberalne stranke, pa čeprav so zapravili tudi njen najlepšo dedičino.

Ko so vse to dosegli, so začeli z nešramno brezobzirnostjo uveljavljati svoj političen program, kakor je točno izražen v gori navedenem izreku iz »Slovenskega na-

rodca«. Biti vedno na strani političnih mogačev, slepo odobriti vsak njihov sklep in za to hlapčevsko uslužnost pobirati v imenu slovenskega naroda ter napredne misli drobtine — za sebe, to je bila odnekaj vsebina njihovega političnega programa. Bili so za decentralizacijo in Marinkovićev ustavni načrt, ko je bila homogena radikalna vlada in ko so bili vrženi iz vlade. Bili so v najhujši opoziciji proti radikalom in pisali proti njim ostreje nego proti »klerikalcem«, ko je moral dr. Žerjav agitirati za svojo stranko samo kot minister na razpoloženju. Postali pa so takoj bolj radikalni od slovenskih radikalov, kakor hitro je mogel dr. Žerjav potraktati na vrata raznih rudarskih in šumarskih podjetij kot resnični minister za šume in rude!

In ta politika se danes izplača! Ni čuda, če je senilni »Slovenski narod«, ki si sam že ne more več pomagati in ki ima zato posebne vzroke, da ravno sedaj občuduje kristolost mlađinske materialistične politike za lasten obstoj, ves navdušen vzhliku svojim redkim bralcem: »Podimo pametni in bodimo vedno le z onimi, ki vladajo!«

Ampak za to politiko drobtin slovenski narod nima zmisla in ga noče imeti. Ne plačuje Slovenija davkov v največji meri zato, da bi mesto svojih zakonitih pravic prejemala samo drobtine. Najmanj pa je voljna trpeti Slovenija, da bi hlapčevstvo zavladalo v slovenski politiki. Etiči vedno z mogači, odobriti vsak njihov sklep, pa se pravi biti hlapec mogačev in človek brez značaja.

In v tem je glavni vzrok, da vsa Slovenija odklanja mlađinsko politiko in da ne reši mlađinov niti koketiranje z nacionačizmom, niti apeliranje na liberalstvo, niti deklamiranje o protidržavnem stališču njihovih nasprotnikov. Zakaj Slovenija ni danes deljena na »klerikalce« in »liberalce«, temveč na poštenjake in nepoštenjake, na ljudi, ki so za značajnost v politiki, in na ljudi, ki so za hlapčevstvo. Zato gredo danes tudi pristaši bivše liberalne stranke v boj proti mlađinom, zato se more danes govoriti o slovenski fronti. Geslo hlapcev je združilo poštenjake v enotni fronti!

Stari liberalec.

Politične vesti.

+ Razmejitveno vprašanje. Ko se je pripravljal dr. Ninčić na pot v Rim, je bil vsak dan dr. Žerjav pri njem. Po pisavi vladnih listov smo vsi mislili, da je treba samo še pike, in razmejitev z Italijo bo končana sivar, seveda v našo korist. In ko se je dr. Ninčić vrnil, izvemo, da je pri vseh konvencijah popustil, a za razmejitev se sploh ni pobrigal. Sedaj je Draščić poklican v Belgrad, da gospode demokrate in radikale informira, kako sploh stoji razmejitevna zadeva. Ko se pridobiva Italija za preganjanje Hrvatov in Slovencev, slovenska zemja ni dragocen.

+ Kandidatska lista samostojnih kmetov za okraj Ljubljana—Novo mesto. Nosičec liste je g. Ivan Pucelj, kandidat (in namestnik) pa so: za okraj Črnomelj: Janez Strugar, župan (Franc Štubler, župan); za okraj Kamnika: Janez Lovrač, posestnik, Moravče (Viktor Engelmann, Smartno pri Tuhinju); za okraj Kočevje: Franc Griebe, posestnik, Kukovo (Janez Hiti, posestnik, Osolnik); za okraj Kranj: Ivan Ankele, posestnik, Sv. Ana pri Tržiču (Valentin Starman, posestnik, Suha pri Škofji Loki); za okraj Krško: inž. Franc Zupančič, Ljubljana (Franc Drnovšek, posestnik, Rak); za okraj Litija: Ivan Grabnar, posestnik, Kostrevnica (Janko Eukovec, tajnik SKS v Ljubljani); za okraj Logatec: St. Lenarčič, župan, Nova vas pri Elokah (Anton Meden, posestnik, Begunje); za okraj Ljubljana-okolica: Jakob Kušar, posestnik, Notranje Gorice (Josip Černe, posestnik, Zgornja Šiška); za okraj Novo mesto: A. Klinec, župan in posestnik, Gor. Polje (Josip Zupančič, posestnik, Trbovje); za okraj Radovljica: Ivo Ažman, posestnik, Hraše (Milan Mravlj, geometri, Ljubljana). — Kakor se vidi, je kmeti cem zmanjkalo kmetov, tako da so morali postaviti na svojo listo za namestnika oba tačnika svoje stranke.

+ Ciniki. Pisek, ki je skoval v potu svojega obraza včerajšnji »Jutro« uvodnik, ima slovensko razumništvo in ves slovenski narod očividno za silno omejen. Ne sramuje se zapisati, da želi, da bi se slovenska knjiga brala tudi po srbskih pokrajinh! Da, take brezstidine hinavščine je zmožno ono »Jutro«, katerega jezik je naravnost ostudočno pačenje in onečaščanje naše materinščine, ki uvaja že vse mogoče nemške, laške in turške tujke v svoj prisutni jezikovni zaklad, le da se izogne osvraženi slovenski besedi. O ljubezni do slovenske besede govoriti ono »Jutro«, ki je polbalinsko psovalo pisatelja Erjavca, ko je izdal svoje znane »Slovence« v češkem prevodu. Ne, ne, tudi ta najnovejši volivni manever se bo izjavil!

Beležke.

»Politika« ni demokratsko glasilo, tako se opravičuje »Jutro«, ker je v njej izšel Košičev pamphlet na slovensko univerzo, temveč je, pravi »Jutro«, prav blizu bloku. V enem smislu ima »Jutro« prav, da je bloku s svojimi vsakodnevнимi udarci nanj ne samo blizu, ampak preblizu. Toda hvala lepa za tako bližino! Dokler »Politika« ni prišla v finančne težave, je res skušala biti objektivna, v kolikor je to v Belgradu sploh mogoče. Cilkar pa so se to leto emitirale nove akcie in jih je tudi uprava dvorskoga gospodarstva precej nakupila, je list sedanjih vlad pripravljen, o čemer se lahko vsakdan in vsak dan prepriča. Tudi pri »Ilustrovanem listu« je ista uprava udeležena. Pri »Politiki« je sedaj dirigent nove muzike bivši zemljoradnik in uradnik zunanjega ministarstva dr. Gavrilović, ki približno tako misi o Hrvatih in Slovencih, kakor pačoči Košič.

Nove infamije proti vsečilišču. »Jutro« v včerajšnjem uvodnem članku sicer nakratko odklanja Košičeve bolcetne izbruhne, nato pa na hinavski način zopet denuncira vsečiliščne profesore, češ, zismo nikdar zahtevali od njih, da se udinjajo naši stranki, zahtevali smo le, da so zvezni državi in resni znanstveniki... pročemo, da se s prezidrom gleda na one, ki niso utegnili dočeti tisto višino kul'ure, kot smo jo baje dočeli mi...« zadeča, da je prožet ljubezni do celokunene naše domovine... «V obliki zahtev izgovarja »Jutro« najnajfamnejše denuncijacije proti vsečilišču in njegovim profesorjem, a nazadnje kakor v po-meh hinavsko vzklikne: Vivat, crescat, floreat!

Zopet prevarili! »Jutro« že dva dni po-kakuje od vezelja, ker so v brežiškem okraju zonet prevarili samostojne ter dva kmetijca ujeli na kandidatno listo k Lahom ubeglega Pivkota. Ta dva »samostojneča« sta Strgar kot kandidat in Pečnik kot namestnik. »Narod« v Narodnem bloku je vedno lepsi!

Uračniki po pravici težijo po raznih SDS listih, da še danes zastonj čakači izplačila difererce, ki bi bila prav dobro prisla za Požič. Če bi bila ostača vrla dr. Davidovič, bi bil danes položaj vseh državnih uslužencev že rešen in tozadne zkonki temeljito revidirani in izboljšani. Toda PPZ se je posrečilo onemogočiti še to, kar je po zaslugu prejšnje vlade stalo tik pred učaknitvijo — invalidski zakon. Sicer je PPZ ob nastopu obljubil, da bo za vse uslužence poskrbel izrednim notom, toda obljube so ostale — objekte. PPZ je namreč ves denar že zapravil, deloma pa za — vstajo v Albaniju. Denar, ki bi ga bili državni nameščenci lahko porabili za Požič, je dobil — Ahmed Zogu. Vrnili ga seveda ne bo. —

Električna centrala na Krškem polju.

Zadnjih smo o tej napravi pisali bolj s splošnega stališča. Danes preidemo v podrobnosti, ki so semintja tudi bolj lokalnega značaja. — Poudarjam to-le: Udeleženci iz vasi Leskovec, Drnovo, Žadovinek, Brege, Vihere, Mrtvice, obojne Skopice in Krška vas so podali svoje tozadne mnenje, kakor tudi svoje tozadne predloge, želje in zahteve že ob priliki prvega komisionalnega ogleda v času od 11. do 14. in od 20. do 23. junija 1923.

— Poudarjati moramo, da so tedaj vsi interesi — razen onih iz mesta Krško in Vidma — nastopali složno in enotno. — Kamor-koli je tedaj komisija, ki jo je mesto obolela dr. Tomažiča (sedaj že mrtvega), vodil g. vladni svetnik, okrajski glavar P. Svetec iz Krškega, so interesenti podali svoje pismene zahteve odnosno pojasnila, katerih glavne točke so bile te-le: Nočemo, da bi bilo naše postopanje protipostavno in zato stavimo sledče spremjevalne predloge (z ozirom na predloženi načrt): Cel projekt naj se z desnega savskega brega prenese na levi breg, tako da bi šel kanal po ozemlju bivše Štajerske. Tam pripada svet državnemu eretu in graščini v Brežicah. — Ti faktorji odstopijo svet mnogo ložje kot mi. Naša posestva so splošno namreč tako mala, da si ne moremo na lastni zemlji prideleti dovolj kruha. Iz tega sledi, da n'mamo niti enega kvadratnega metra zemlje, ki bi jo mogli pogrešati brez občutne škode. — Za slučaj pa, da se kanal izpelje po dosedanjem načrtu, oziroma, če se projekt sploh uresniči, stavimo svoje brezpogojne za-

hteve, ki se glase: 1. sveta, ki ji potreben za uresničitev projekta, nimamo naprodaj. Zamenjam ga pa: enako za enako. — Ce se nam pa odzveta zemlja plača naenkrat, zahlevamo, odplačilo po kurzu švicarskega franka — izplačano v zdravi valuti.

Glede vodnjakov zahtevamo: Ker bodo naši vodnjaki skoro brezvonomo izgubili vodo, nam mora graditelj preskrbeti dovolj pitne vode na stroške graditelja. Zahtevamo, da se voda napelje na dvorišče vsakemu gospodarju kot jo ima sedaj, a voda mora biti zdrava in stalna ter je mora biti vedno dovolj na razpolago.

Glede polja: Naše polje — vse med sedanjo Savo in Krško tam gori do Krakova (to je velika graščinska hosta med Rako in Konstanjevico) bo trpelo, ker ne bo dobivalo vlag. To polje je pa skoro sama naplavina, ki nujno rabi mokrote. — Zato zahtevamo, da graditelj ukrene in izpelje na lastne stroke vse, kar je potrebno, da se bo to polje umetno namakalo.

Za vse vasi ob kanalu (Žadovinek, Brege, Drnovo, Mrtvice, Vihere, obojne Skopice in Krška vas) mora biti ob kanalu prirejenih toliko napajališč in periš, kolikorkrat šteje vas po dvajset gospodarjev. — Pri vsaki naši vasi mora biti prirejeno tudi eno kopalische, ločeno za vsak spol in dobro zaprto in pokrito. Končno se nam mora priznati polnoma prosta uporaba vode iz kanala za slučaje koton, pr. požar, vaje požarni brambeti. Radil požarov pa zahtevamo, da se v zgornji navedene vasi napelje iz kanala po cevih voda v vas, kjer naj bo več hidrantov (izlivkov) po velikosti vasi, ker je kanal vsled poslovnih betonskih sten nedostopen.

Dnevne novice.

PODALJSANJE DOSEDANJEGA STANO-VANSKEGA ZAKONA.

Minister za socialno politiko je predložil ministrskemu svetu v potrditev sledče uredbo, ki jo objavlja »Uradni list« z dne 23. decembra t. l.: — Zakon o stanovanjih z dne 30. decembra 1921 je uredil odnosaje med najemniki in delodajalcem tako, da je z njegovim členom 3. zajamčena neodpovednost in način, kako se odreja višina najemnine; z ostalimi členi pa se ureja dodeljevanje in odpoved stanovanj, nadalje pristojnost stanovanjskih oblastev.

Predpisi omenjenega zakona so se uporabljali enotno na vsem ozemlju kraljevine.

Ker bi z dnem 1. januarja 1925 prestale veljati tudi nejavnje odredbe zakona o stanovanjih, ko stopijo po členu 1. tega zakona v veljavo obči predpisi državljanškega zakonika in civilnosodnega postopanja, ki so veljni še pred letom 1914 na ozemlju poedinih pokrajin naše države, bi prišli najemniki v jake težke položaji; zakaj izgubili bi neodpovednost, glede višine najemnin pa bi bili primorani, plačevali najemnino, ki ne bi bila v nobenem razmerju z njih dohodki.

To bi utrgnilo provzročiti velike družabne potrese, ki se morajo preprečiti za vsako cono, da se ne bi motil red in mir v državi.

Glede najemninskih odnosajev je treba obdržati današnje pravno stanje, ki je bilo doslej urejeno z enim zakonom enako za vse krajine v državi.

Ker sedaj ni mogoče rešiti tega važnega življenskega vprašanja po redni zakonodajni poti, ni drugega izhoda, nego da uredi kraljevska vrla to vprašanje z odločbo, ki naj bi veljala do dne 1. maja 1925, a do tega časa da se sklene definitiven zakon o stanovanjih.

Potreba za rešitev tega vprašanja na zgoraj navedeni način se opira tudi na mnenja, ki sem jih prejel od velikih županov in od zbornih sodišč, kakor tudi na mnenje odrejene posvetovalnega odbora, ustanovljenega pri meni podrejenem ministrstvu.

Opri tudi na člen 3. ustanovljene uredbe o ustroju ministrstva za socialno politiko, s katerim je naloženo ministrstvu poleg ostalega še to, da skrb za zaščito socialno in ekonomski slabotnjih državljanov, kamor spada v prvi vrsti tudi skrb za stanovanja, se usojim predlagati: Ministrski svet izvoli odločiti, da naj uporabljo do dne 1. maja 1925 pristojni ministri vse odredbe iz zakona o stanovanjih z dne 30. decembra 1921. — V Beogradu, dne 14. decembra 1924. — Minister za socialno politiko: M. S. Cjurčič s. r.

* * *

Božična šterinka »Slovenec« izide danes popoldne. Imela bo krasno prilogo »Ilustriran Slovenec«.

Duhovniške plače »Narod« še ne dajo miru. Koliko zviša sedanja naredba, seveda previdno zamolčuje. Zaks je ne poveste svojemu občinstvu, da je dobival doslej v Jugoslaviji slovenski duhovnik od države po 360 Din mesečno, da se je premnigim še utrgavalno in da znaša ves povisek, o katerem so demokratični listi pomazali že toliko papirja, celih 240 Din, ki jih bodo seveda tudi utrgavali? Zaks pri tem ne primerjate vsaj najmanjše plače uradnikove, ki že tudi sam bedno izhaja, da bi se videlo, kako mačehovsko postopek država nasprati duhovščini?

Nekaj zepnih koledarjev naše Kmetiske zveze je došlo nazaj. Kdo ga še želi, naj ga takoj naroči pri tajništvu JKZ, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana.

Pozor! Okrog duhovnikov po deželi hodita dva agenta tvezdke Wolf z Dunaja in prav židovske vsljivo ponujata v nakup perilo. Zrazen lažeta, če ima duhovnik kakega sorodnika-duhovnika, da je ta sorodnik priporočil, naj kaj kupi. Čtudi je perilo baje dobro, je vendar gotovo, da je za 100 odstotkov predrago. Torej pozor!

— Nova šolska knjiga. Ministrstvo za trgovino je odobrilo knjigo »Slovenska čitanka za obrtna učilišča«, ki jo je

Lavrča, vse iz Zužemberka in gostilničarja Knafejca iz Jame pri Dvoru. Razprava je trajala od 9. do 12. ure in popoldne od 2. do 5. ure. Obsojena sta bila Podboj in Holko vsak na tri tedne ječe zaradi krivega pričevanja.

— Zagrebški občinski svet. Zagrebški občinski svet bi moral izrebat 25 svojih članov, katerim je dne 22. t. m. potekla triletna doba. Občinski svet je imel 22. t. m. sjo, a je sklenil z izrebanjem počakati preko novega leta, da se pokaže, kaj namerava vlada proti političnim pristašem večne ali morda proti občinskemu svetu samemu.

Iz Štajerske.

š Kmetijska podružnica v Celju priredi vadnevnki kmetijski tečaj, in sicer dne 23. in 29. t. m. Hotel Beli vol, Celje. Predavajo gg.: učitelj Levstik sadjarstvo, živ. nadzornik Zupanc živinoreja, vet. nadzornik Stegu o živinskih boleznih in pomoč v sili.

š Orlovski odsek v Rajhenburgu priredi v nedeljo, dne 28. t. m., ob treh popoldne v društveni dvorani telovadno akademijo z zanimivimi telovadnimi in pevskimi točkami ter deklamacijo. Vsi prijatelji orlovnosti uljudno vabljeni. — Odbor.

š O umoru v Studencih. V soboto je bil Žlahtič zaslišan od preiskovalnega sodnika. Vso krvido odločno taj. Očividno je, da si je svoj zagovor zelo dobro izmisli, ker je imel dovolj časa v ptujskem zaporu. — O Žlahtiču prihajajo novi zločini na dan. Tako je javil preiskovalnemu sodniku posestnik Visenjak iz ptujske okolice, ki osumlja Žlahtiča umora svoje žene in svoje matere. Na Visenjakov dom je prišel dva dni pred umorom neznanec, ki se je zanimal za njegove domače razmere. Ko je bil Žlahtič pripeljan pred Visenjaka, ga je ta spoznal. — Dosedaj je Žlahtič osumljen osemkratnega umora.

Iz Ljubljane.

Ij Od sv. Krištofa v Ljubljani pišejo dne 23. decembra 1924: Danes smo slovesno sprejeli v naše okrožje g. duhov. in konzistorij. svetnika, vpoko. župnika Jož. Laznika, ki se je naselil v Linhartovi ulici in bo opravljal božjo službo pri sv. Krištu. Slovesno ozaljana cerkev znotraj in zunaj, mlaji s pomenljivim napisom, zastave, zbrano občinstvo, vse je naznajalo zgodovinsko važen dogodek za severni konec Ljubljane. S tem dnem imamo zagotovljeno redno vsakdanjo božjo službo in prejemanje zakramentov. Točno ob pol 7. na urad zvonila sta pripeljala ključarja Fr. Vidic in Al. Trink g. svetnik v lepo cerkvico, kjer ga je pričakovano zbrano občinstvo s svojim župnikom. Pevci so mu v pozdrav zapeli dve kitici ponarodele pesmi, domič župnik ga je pozdravil s prižnico, nakar je g. svetnik daroval sv. mašo pri mogočnem počaju cerkvenega zabora. — Po osemleinem hrepenuju in nemurnem delu smo dosegli prvi začetek našega velikega cilja.

Ij Morilec trgovca Pipana? Gledate vesti, da so prejeli morilca trgovca Pipana, ki se razširjajo po mestu in katero sta priobčila tudi >Jutro< in >Narod<, smo se informirali na medajnem mestu in se nam je pojasnilo, da se je pač ta zadeva intenzivneje obnovila, in je odšel tudi zastopnik varnostnih oblasti g. Zaj-

dela v Čakovec, kjer naj bi se nahajal morilec, vendar pa so vse druge vesti preuranjene.

Ij Tedenski zdravstveni izkaz. V času od 14. do 20. decembra 1924 je bilo v Ljubljani rojenih 26 in 1 mrtvorojen; umrlo je v tem času 18 oseb, od tega 7 tujev. Vzrok smrti v 1 slučaju živilska slabost, v 2 jetika, v 1 pljučnica, v 1 davica, v 1 škrlatinka, v 2 možganska kap, v 4 srčna hiba — bolezni žilja, v 2 rak; ostalo drugi naravnii smrtni vzroki.

Ij Nalezljive bolezni v Ljubljani. Od 14. do 20. decembra t. l. so bili v Ljubljani naznani sledeči slučaji nalezljivih bolezni: 1 davice in 18 oščip.

Ij Restavracija v oficirskem domu ljubljanske posadke se odda v najem s 1. januarjem 1925. Ponudbe je poslati do 27. t. m. na upravnii odbor ali izročiti osebno kapetanu g. Kopricev (Komanda dravske divizijske oblasti >Zvezda<), kateri daje tudi potrebnai pojama.

8063

Priročna se specialna trgovina za
Otroške oblike in ploščke
M. Krštofič-Biča, Ljubljana, Mari trg 9.

Cerkveni vestnik.

c Otvoritev svetega leta 1925 v Rimu se bo izvršila z mnogo večjimi slovesnostmi kakor pred 25 leti. Sveti vrata glavnih rimskih bazilik se odpro danes 24. decembra ob 11. Sveti oče je odredil, da se bo ob tej uri slovensko zvonilo v vseh rimskih cerkvah; slovensko zvonenje bo trajalo pol ure. Otvorilve se bo udeležila vsa rimskia duhovščina in razne verske organizacije; ljudstvo bo v procesijah prišlo k doličnemu cerkvam in bo po dovršenem obredu šlo skozi >sveti vrata< v cerkev. Po odreditvi svetega očeta se bo obred otvoritve izvršil z isto slovesnostjo in z istim sijamem kakor je bilo običajno v prejšnjih stoletjih; leta 1900 pa je bil obred otvoritve znatno skrajšan. O nekaterih podrobnostih in o važnih papeževih izjavah bomo poročali v prihodnji številki.

c >Osservatore Romano<, glasilo Vatikan, je po odločbi svetega očeta izročen >Društvo sv. Pavla<, ki ga je ustvaril kardinal Ferrari v Milanu. Smer lista bo ostala ista; prav tako bo Vatikan še nadalje nadzoroval in dolčal politične smernice. Izprememba se predvsem tiče uprave. S tem bo vatikansko glasilo stopilo v ožji stik z italijanskim katoliškim tiskom in se bo bolj posluževalo modernega tiskovnega in časnikarskega napredka. Novo lastništvo upa, da bo posebno v svetem letu mogel list napredovati ter se bolj razširiti v Italiji in po vsem katoliškem svetu.

Izpred sodišča.

Da pride do dela! >Gospodje sodniki<. Dve leti že hodim, postopam in beračim okrog in iščem dela. Na tem nesrečnem potovanju so me že ne vem kolikokrat prenočili v raznih policijskih in sodnih prenočiščih, pa vse ni nč pomagalo. Orčniki so tudi naravnost taki, da me ne pusti do dela. Ko bi ga moral dobiti, pa me arretirjo. Ne vem ali je to iz usmiljenja ali sem se jim drugače kaj zameral... Mislim pa, da imam tako smolo tudi radi tega, ker sem malo slabocumen. In res sem gospodje >en malo tenk<. Senat pa je bil drugačnega mnenja, ki ga je dobil na podlagi

>Zdi se mi, da poznam ta prekop, gospa, začak nekoč sem se še kot otrok vozila po njem. Mislim, da je to tisti prekop, ki so ga izkopali starci faraoni in ga po padcu kraljev iz rodu Hiksov zopet popravili, ter da teče iz Eubača do zeliva, iz katerega plujejo popotniki proti vzhodu in solnu<

>Morda< je odgovorila Tua. >Vsaj to je gojovo, da je to svet, v katerem sva se rodili in da sva po usmiljenju Amenovem in po moji mojega duha še vedno živi in ne mrtvi. Pekli kapilana tamkaj s krovom, morda nama pove, kam naju pelje v svoji farabni lad i<

Asti ga je poklical, toda kapitan ni z ničemer pokazal, da jo vidi ali sliši. Potem je poklical krmrja, a čeprav je bil njegov začrtiti obraz obrnjen k njima, se tudi on ni zganil, tako da sta slednjič bili prepričani, da so to duhovi ali že od rostva gluhanemi ljudje. Slednjič sta se naveličali ogledovali lepo ladjo in prekop in puščavo za ním ter se čudili, kje sta in kako sta prišli tja, ter sta se vrnili v svojo uto, da se izogneta pekočemu solncu. Tam sta videči, da je v času njune cedotnosti nevidna roka pospravila svileni ležišče in odnesla ostanke košila ter na lepi mizi pripravila drugih jedi.

>Čudeži se godijo tukaj< je rekla Tua, ko je sedla v slonotočeni stol z usnjениm dnem, ki je bil tamkaj pripravljen.

>Kdo bi dvomil o tem?< je odgovorila Asti mirno. >Čudežno je bilo tvoje rojstvo; na čudežen način je bil faraon umorjen; na čudežen način sva se rešili v svrhe, ki jih ne poznava; na čudežen način, kakor pravijo ljudje, se giblje ves svet, le da tegu ne vidimo, ker smo preblizili.<

Tua se je malo zamisnila, nato pa je rekla:

>Ta zlata ladja je vsekakor boljša nego hlev psa Abija in jaz mislim, da ne potujeva brez cilja. Vendar bi rada vedela,

raznih merodajnih poročil. Obsodili so ga radi potepanja in beračenja na 2 meseca težke ječe. Po prestani kazni pa ga bodo oddali na zadnjo instanco v prisilno delavnico v Gradiško, kjer mu bodo končno vendar vtepli malo veselja do dela.

Huda žena. Marija Podlogarjeva že precej priletna posestnikova žena v Sevniku, se je sprila s svojim sosedom, že tudi starim moždom, Francetom Mihelčičem zaradi neke vaške stezice in Jame za odpadke. Žena se je bila tako razhudila da je pograbila burklje z metter dolgim ročnikom iz bukovega lesa in je udarila moža po glavi. Ta pa je udarec odbil z roko pri čemer pa se mu je nalomila že stara kost v podlehnici. Mož je imel seveda hudo bolečine in starčku se ta kostolom seveda ne bo nikdar več brez zlih posledic zasebil. Žena ki je res precej jezična in tudi huda, je trdila, da je udarila ona starega sitnega le po glavi, po roki pa ga je udaril njegov lastni brat, s katerim se večkrat spretal. Senat je obsodil hudo ženo na 1 teden ječe z raznimi poostriili, plačati pa bo moralna bolnico, röntgenisiranje in še razne druge stroške, tako da bodo te >burklje<, ki jih je razbila starka na starčku sosedu vendar le precej drage.

Vodilna in najboljša
znamka za pecivni pravšek in vanilin-sladkor je >Adria<. Zavračajte slične a manj vredne izdelke.

Gospodarsivo.

g Poravnalna postopanja. Poravnalno postopanje se je uvedlo o imovini zapuščine po umrlem Henru Primusu, trgovcu v Mariboru. — Nadalje se je uvedlo poravnalno postopanje o imovini Josipa Novaka, posestnika in neregistrirane trgovce v Trebnjem.

g Vpisi v trgovski register. Vpisali sta se nastopni firmi: Josip Ivančič, trgovina s suknom, Ljubljana; Anton Fras, manufakturina trgovina in krojaški ateljé, Selnic ob Dravi.

g Vpisi v zadružni register. Vpisali sta se nastopni zadružni: Zadružna elektrarna v Šmartnem ob Paki, r. z. z. o.z.; Hranilnica in posojilnica v Veržeju, r. z. z. o. z.

Občni zbor. Portland-cementna tovarna, d. d. na Novjem, 10. januarja 1925.

g Obnova prometa na progi Sarajevo-Gruž. Iz Sarajeva poročajo, da je obnovljen promet na železniški progi Gruž-Sarajevo. Vse preostalo blago se je začelo zopet odvzeti naprej. Železniško ravateljstvo je dalo svojim organom navodila, kako je v bodočnosti sestavljati tovorne vlake, da se ne pripete zopet slične nesreče.

g Tuje valute za osebne potrebe. Da olajša nabavo tujih plačilnih sredstev za osebne potrebe, je finančno ministrstvo odredilo, da morejo pooblašcene banke in menjalnice tako našim državljanom kakor tujim podanikom prodajati tuja plačilna sredstva za njihove osebne potrebe do največ 100 dinarjev in sicer enkrat mesečno brez posebnega dovoljenja generalnega inspektorata ministrstva financ. — Pooblašcene banke in menjalnice morajo vsak tako prodajo vpisati v register kakor tudi vse ostale prodaje in postopati po čl. 4. pravilnika o regulirjanju prometa z devizami in valutami.

g Ukinjena carinarna v Cmureku. Po odloku glavnega ravateljstva carin je ukinjena carinarnica v Gornjem Cmureku in se njen delokrog dodeli glavnemu carinarni v Mariboru.

g Naša trgovina z Avstrijo. V teku leta je znašal izvoz v Avstrijo 2328.4 milijon dinarjev, kar predstavlja 28.93 odstotek vsega našega izvoza v tem letu. Avstrija stoji na prvem mestu. Uvoz iz Avstrije pa je dosegel lani 2238.3 milijona dinarjev ali 26.94 odstotka našega celokupnega uvoza. Tudi tu stoji Avstrija na prvem mestu. — V prvih 9 mesecih t. l. je znašal uvoz iz Avstrije k nam 1203.1 milijona dinarjev ali 20.07 odstotka vsega uvoza. Iz teh podatkov je razvidno, da je avstrijski uvoz k nam letos manjši kakor lani, obenem tudi, da se je zmanjšal delež Avstrije v naši uvozni trgovini, ki znaša letos samo eno petino vsega uvoza. Za prvo mesto v naši uvozni trgovini se borita sedaj Češko-slovaška in Italija.

Naznanila.

Bogat srečolov je točka sporeda božičnice, ki jo piredi prostovoljno gasilno in reševalno društvo dne 26. t. m. ob 7. zvečer v dvorani Mestnega doma. Pomembnost gasilcev in humanitaren namen prireditve zasluži našo največjo pozornost ter zelo mnogošteviljen obisk. Vstopnina Din 10.—

Podružnica sadarskega in vrtnarskega društva v Ljubljani vabi svoje člane na redni letni občni zbor, kateri se vrši dne 28. t. m., ob pol 10. uri dopoldne v prostorih Kmetijske družbe na Turjaškem trgu. Dnevi red objavi g. predsednik pri otvoritvi. — Prosimo naše člane, da se udeležijo zборa v največjem številu. — Odbor.

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov za Slovenijo v Ljubljani opozarja ponovno vse člane, da se vrši redni občni zbor v uedelju, dne 23. decembra 1924, ob 10. uri dopoldne v salonu hotela Južni kolodvor (Miklič). Istotam se vrši na predvečer, t. j. dne 27. decembra 1924, ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek članov.

Marijoretto gledališče Českoslov. Obce v Narodnem domu v Ljubljani igra na praznik sv. Štefana, 25. t. m., »Božična pripovedka«. Začetek točno ob 16. uri. Vstopnina dobrovoljna v krije stroškov.

Odbor društva državnih uslužbencev za Slovenijo v Ljubljani poziva vse člane na redni občni zbor, ki se bo vršil dne 2. februarja 1925, ob 10. uri dopoldne v realki, pritičje, soba 6. Dnevni red v smislu pravil. — Odbor.

vilnika o regulirjanju prometa z devizami in valutami.

g Ukinjena carinarna v Cmureku. Po odloku glavnega ravateljstva carin je ukinjena carinarnica v Gornjem Cmureku in se njen delokrog dodeli glavnemu carinarni v Mariboru.

g Naša trgovina z Avstrijo. V teku leta je znašal izvoz v Avstrijo 2328.4 milijon dinarjev, kar predstavlja 28.93 odstotek vsega našega izvoza v tem letu. Avstrija stoji na prvem mestu. Uvoz iz Avstrije pa je dosegel lani 2238.3 milijona dinarjev ali 26.94 odstotka našega celokupnega uvoza. Tudi tu stoji Avstrija na prvem mestu. — V prvih 9 mesecih t. l. je znašal uvoz iz Avstrije k nam 1203.1 milijona dinarjev ali 20.07 odstotka vsega uvoza. Iz teh podatkov je razvidno, da je avstrijski uvoz k nam letos manjši kakor lani, obenem tudi, da se je zmanjšal delež Avstrije v naši uvozni trgovini, ki znaša letos samo eno petino vsega uvoza. Za prvo mesto v naši uvozni trgovini se borita sedaj Češko-slovaška in Italija.

Borze.

23. decembra 1924.

DENAR.

Zagreb. Italija 2.831—2.861 (2.859—2.889), London 311.30—314.30 (313.15—316.15), New York 65.70—66.70 (66.45—67.45), Pariz 3.575 do 3.625 (361—365), Praga 1.995—2.025 (2.011 do 2.041), Dunaj 0.0925—0.0945 (0.0932125 do 0.09525), Zürich 12.83—12.93 (12.90—13). Dolarji 65—66.

Ravno kon

Curih. Belgrad 7.775 (7.725), Berlin 1.228 (1.229), Italija 22.10 (22.22), London 24.18 (24.29), Newyork 515.70 (515.80), Pariz 27.75 (27.75), Praga 15.625 (15.6375), Dunaj 0.00725 (do 0.00725).

Dunaj. Devize: Belgrad 1070, Kodanji 12454, London 334.000, Milan 3032, Newyork 70.935, Pariz 3827, Varšava 13.500. Valute: dolarji 70.460, angleški funt 332.200, francoski frank 3795, lira 3000, dinar 1066, češkoslovaška krona 2130.

Praga. Lira 145.75, Zagreb 50.875, Pariz 182.75, London 159.675, Newyork 33.90.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7 odstot. investijsko posojilo iz leta 1921. 65 (denar), tobačne srečke iz leta

1888. 80 (blago), Celjska posojilnica, d. d., Celje 210—212 (zaklj. 21—), Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 224 (denar), Merkantilna banka, Kočevo 124—132, Strojne tovarne in livarne, Ljubljana 130—147, >Split<, anon. društvo za cement Portland, Split 1290—1300, 4 in pol odstot. kom. zadolžnice Kranjske deželne banke 89 (blago). — Prihodnji borzni sestanek se vrši v pondeljek, dne 29. t. m.

Zagreb. Hrvatska eskomptna banka, Zagreb 111—112, Hrv. slav. zem. hipot. banka, Zagreb 59.50, Jugoslavenska banka, Zagreb 105, Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana 224, Prva hrvatska štedionica, Zagreb 890 do 900, Slavenska banka, Zagreb 85, Dioničko društvo za eksploatacijo drva, Zagreb 72.50, Hrv. slav. d. d. za ind. Šefera, Osijek 760 do

770, Narodna šumska industrija, Zagreb 55 do 56, Našica 40, Guttmann 735, Slavonija 67, Trboveljska premogokopna družba, Ljubljana 425, vojna odškodnina 127—130, 7 odstot. inv. posojilo 65—66.

Dunaj. Alpine 390.000, Greinitz 153.000, Kranjska industrijska družba 825.000, Trboveljska družba 460.000, Leykam 180.000.

BLAGO.

Ljubljana. Les: Deske, 20, 25 mm, 4 m dolžine, I. in II. vrste, fco meja 650, 665; plohi 40, 50 mm, I. in II. vrsta, fco meja 645, 660; parketne deščice, bukove, II. vrsta, fco meja za m² 37; trami 4-4, 4-5, 5-6, 5-7, 6-8, fco meja 385, 400; bukova drva, 1 m dolžine, napol-

suha, fco nakladalna postaja 3 vag., 25, 26, zaklj. 25. Zito in poljski pridekli: Pšenica, domaća, fco Ljubljana 435; pšenica bačka, par. Ljubljana 485; koruza, umetno sušena, def., fco dom Ljubljana 215, 220; koruza nova, fco slavonska post., gar. 3 vag., 185, 190, zaklj. 190; oves bački, fco bačka postaja 300; laneno seme, fco Ljubljana 700; moka pšenična, 0, bačka, fco Ljubljana 715. Siročnice, sadije: Fižol ribičan, očiščen, b-n, fco Postojna trans. 475; fižol prepeličar, očiščen, b-n, fco oPostojna trans. 550; fižol mandolov, očiščen, b-n, fco Postojna trans. 450, 480. — Prihodnji borzni sestanek se vrši v pondeljek, dne 29. t. m.

Novi Sad. Pšenica 417.50, koruza 185 do 195, oves 300. Položaj čvrst.

NA STANOVANJE

sprejemem gospoda. Naslov v upravi lista pod št. 8118.

Ia suhe hruške

figovke (maslenke) kupuje vsako množino (tudi vašnjsko) proti navedbi cene in množini JOZO KOVAC — Ljubljana - Rudnik št. 53.

PRODA SE:

kobilu z opremo, zanlavljček, dira, kočija, 2 pišalni ni i, 2 decimalni tehtnici z uteži. — Naslov pove uprava lista pod št. 8073.

2 mlada junčka

za rejo, 3 leta star, prodam. — Poizve se v upravi GRASČINE NA KODELJEM, Moste pri Ljubljani.

Kmečko dekle

sprejemem za vse hišna opravila. — L. MATJAN, vali n. min, Fužine — Sp. H. Ušica.

Trgovina.

Vzamem trgovino s stanovanjem takoj ali pozneje v načem. Pismo prosim na upravo pod »Trgovina št. 8095.

STA-REJSKA GOSPODINČINA

pridna in vestna, isče službe kot samostojna gospodinja pri boljšem samost. gospodu ali dami. Nastopi po Novem letu. Gre tudi na deželo. — Ponudbe pod silo — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8045.

OB 25. LETNICI!

Stanovanje v Mariboru

ZAMENJAM za stanovanje v Ljubljani. — Naslov pove uprava lista pod št. 8080.

Restavraterji, gostilničarji, hotelji, vrtnarji ali ljubitelji vrta, POZOR! Napodaj je ugodno HISA (HISA) s kompletno vrtnarijo v Ljubljani. — Naslov pove uprava lista pod »Dobična vrtarna vrtarna« št. 8073.

ISČE SE za večjo, zelo dobro hišo v Ljubljani

PRVA SOBARICA

katera opravlja samo boljša in lažja dela. V poštev pridejo le dekleta z večjimi timi spričevali. Plača zelo dobra. Naslov v upravi pod št. 8078.

Sprejme se v vseh strokah in več strojih izvezbana

PLETIKLA

kot prva moč, zmožna sama voditi obrat. (s kavcijsko imajo prednost). Vsa oskrba v hiši. — Ponudbe z navedbo plače in znanja na upravo »Slovenca« pod št. 8045.

Hidor prične v Maribor,

naj ne zamudi obiskati mojo trgovino z najboljšo emajlirano - pločevinasto POSODO, kakor tudi porcelanasto in stekleno robo. — Cene zelo ugodne — prepišite se!

A. VICEL — Maribor, Glavni trg št. 5.

OB 25. LETNICI!

PRI SOLNCU

za vodo — K. Widmayer

Priporočam kot najprimerni darilo za Miklavž in Božič: Vse vrste perila, volmeno pleten blago, manufakt. blago, venčke za neveste, opravo za novorojenčke. — Abata (peče: edina založba), kravate, nogavice itd. Pri večjem odjemu prim. popust

25. LETNICA

Zahvala.

Vsem, ki so spremili na poti v večnost našo nadvse ljubljeno hčer, sestro, svakinjo in tetu

s. Konzolato roj. Josipino Znanc

šolsko sestro in učiteljico v Mariboru

se najškrnejo zahvaljujemo in kličemo Bog plačaj! — Posobno se zahvaljujemo preč. duhovščini šmihelski, oo. franciškanom, oo. usmilenim bratom, vodstvu obeh deških in deklinskih šol ter ljubljivim tovarišem in tovaricam; zlasti g. Gradu za v srce segajoči poslovilni govor in pevec za ganljivo žalostiniko. — Končno se zahvaljujemo vsem, ki so s cvetjem posipali dragu rajnko in venci olepšali zadnjo njenou pot.

Šmihel pri Novem mestu, 23. dec. 1924.

Zalujoča rodbina ZNANC.

Vsemogočnemu se je dopadlo poklicati k Sebi v boljše življenje našo dobro mamu

Frančiško Jeretina

ki je danes po velikem trpljenju, previdena večkrat s svetimi zakramenti, izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb predrage bo 25. decembra ob 4 popoldne.

Vsem, ki ste jo poznali, jo priporočamo v molitev in blag spomin.

Brezje pri Dolu, 23. decembra 1924.

ZALUJOČA DRUŽINA.

Iščemo mladega intelligentnega gospoda

ki bi imel veselje naučiti se vkuhanja in kuhanja SADJA ter vkuhanja SOČIVJA. Prednost imajo neženjeni. — Nastop bi bil z novim letom.

KONZERVNA TOVARNA »GLOBUS«, d. d. na Vrhniku pri Ljubljani.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

OPREMA za KONJE

se ugodno prodaj: 1 par gala oprema, 1 prsra in kabriolet in 1 sanpi za šestose, dalej 2 konjki sedli, v komisiji pri F. STUPICA, Ljubljana, Slovenska ulica.

KAM?

se budem šel slikat za legitimacijo? — Gotovo v fotografiski atelje KUNC FR., Ljubljana, Wollova ul. Tam dobim slike najugodnejše!

Kože

veverčne, zajče, podlazne in vse druge, od divjadi, kupuje v vsaki množini

D. ZDRAVIC

Ljubljana, Sv. Florijana ul. 9.

Prodajalka

z vedletno prakso, isče mesta v trgovini z meš. blagom ali galeriterijo, najraje v Ljubljani ali v večjem kraju na Stajerskem. Nastopi lahko takoj. Reference ugodne. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 8045.

Hidor prične v Maribor,

naj ne zamudi obiskati mojo trgovino z najboljšo emajlirano - pločevinasto POSODO, kakor tudi porcelanasto in stekleno robo. — Cene zelo ugodne — prepišite se!

A. VICEL — Maribor,

Glavni trg št. 5.

prodaje se

uz povoljne platežne uvijete za Din. 1.250.000. — Nakon osobnog pregleda stupa u pregovore vlastnik

FRANJO JURKOVIĆ,

Krapinske Toplice.

M. Gavriković-a sinovi d. d.

Petrinja.

R. Bunc in drug

Ljubljana, Ceče Maribor.

HOTEL

velika jednotakna zgrada sa krasnim parketiranim sobama, u prizemiju restauracija i kavana, veliki vrt, odjel za karauži itd., sve u novom stanju, bez inventarja ili po sporazumu sa inventarom, u dobro posjecenom kupalištu Krapinskim Toplicama,

prodaje se

uz povoljne platežne uvijete za Din. 1.250.000. — Nakon osobnog pregleda stupa u pregovore vlastnik

FRANJO JURKOVIĆ,

Krapinske Toplice.

Tvrdka je bila

ustanovljena leta 1860.

C. J. HAMANN

LJUBLJANA

MESTNI TRG 8

galosé avterji

čepice brišade

rokovce dokolenke

nabrotniki stezniki

načne srajce

snežni čevljii

vezene perilo

povejao gamske

damske jopicice

volnene jopicice

otroške oblike

gumbi za manžete

batistasto perilo

naramnice, podvezne

športne potrebiteljne

volnene trikot - hlače

otroško Tetra - perilo